

Maastricht, 30 Oktober 2017

De buurt als waakhond

Geachte belangstellenden,

Hierbij, aan de vooravond van stemming in de gemeenteraadsvergadering, een notitie m.b.t. de verslaggever VAN de raad.

Op 11 oktober jl. stuurde mevr. Maria Essers (zie bijlage) een anonieme mening naar raadsleden, omdat zij van vond/vindt dat het inhoudelijk waardevol zou kunnen zijn bij de besluitvorming over de “verslaggever van de raad”. Zij ontving slechts een korte reactie over de problematiek met “anonieme schrijfsels” van dhr. Van der Gugten. Desondanks werd het oorspronkelijke budget aangepast. Betaling van “Concentra” voor verspreiding via bladen geschrapt. Daarnaast verschenen er verschillende artikelen in De Limburger en het NRC. De vraag rijst wat een actief buurtnetwerk, als vertegenwoordiger van buurtbewoners, nog moet/kan DOEN in deze aanloop naar de gemeenteraad’s verkiezingen.

Eenzijds lijkt de raad niet openbaar te willen reageren op de feitelijke informatie m.b.t. vermeende onafhankelijkheid van RTV Maastricht zoals oorspronkelijk verstrekt uit anonieme bron en verstuurd naar betrokkenen.

In het jaarverslag 2016 van RTV Maastricht (8 betaalde medewerkers) staat dat meer dan 80% van de inkomsten (> 350 kEUR) komt van de gemeente Maastricht (zie bijlagen). De media-wet bepaalt hoe de financiering van publieke media verloopt. Gemeenten mogen ook samen een lokale publieke media-instelling financieren. De hoogte van het bedrag ligt niet vast maar het richtsnoer vanuit het ministerie van BZK is per 2015 €1,14 per huishouden per jaar, jaarlijks te verhogen/verlagen met het gemeentefondsaccres. Omgerekend gaat het om ongeveer €0,53 per inwoner (Vernieuwingsconvenant gemeenten- lokale omroepen 2015-2018 VNG/OLON/ NLPO).

De gemeenteraad heeft in het onlangs vernieuwde Reglement van Orde opgenomen dat anoniem ingekomen stukken niet meer in behandeling worden genomen. Dus ook als het gaat om feitelijke informatie met een toegevoegde waarde zonder daarbij bepaalde persoonlijke belangen te beschadigen. Desondanks vraagt de overheid zelf burgers op allerlei terrein te “klikken” over gedrag van anderen. Dat kan ook anoniem.

Argus buurtplatform had in een eerder stadium de PvdA-fractie tevergeefs bovenstaande argumentatie doorgegeven. Net als inside-informatie over de aanstaande verkoop van het KUMULUS-gebouw (Wijck) aan de BV van de D-66 wethouder van Den Helder, die actief het Rob Scholte Museum, een private bijdrage aan onze cultuur, tegenwerkt. Daadwerkelijke reacties blijven uit, terwijl de partij wel met Maria Essers in gesprek zegt te willen blijven over de rol van de buurt.

Ook dhr. Van der Gugten blijkt als raadslid in het persoonlijk, concreet bijv. tijdens een huurder’s bijeenkomst, contact met mevr. Maria Essers niet in staat om het onderhavige thema te bespreken en op die manier te laten zien de (kritische) burger actief tegemoet te willen komen.

Anderzijds schrijft Marco van Kampen in zijn column "Aan de Kant" over de prijs van serieuze journalistiek en tegelijkertijd dat de verslaggever de raad zelf moet controleren. Dat is helaas feitelijk niet juist en dus niet serieus. De journalistiek controleert niet, maar dient de burger op onafhankelijke wijze (voor zover praktisch mogelijk) te informeren over besluitvorming van de overheid.

John Hoofs kopt [24 oktober] "Raad gaat verslaggever betalen" terwijl de stadsronde (een raadsronde) over dit onderwerp die avond nog moet plaatsvinden. Het doel van de betreffende raadsronde staat vermeld in de raad's info: "Het raadsvoorstel Verslaggever van de Raad te bespreken met de raad ter voorbereiding op besluitvorming". Het lijkt hier dus niet te gaan over journalistiek, maar een verlengstuk van de gemeentelijke communicatie, waarbij de macht's verhoudingen duidelijk (op krantenpapier) worden uitgedrukt. Op 24 okt jl. was het aantal burgers tijdens de raadsronde overigens minimaal.

Treffend, in deze context, is de column van Frans Pollux [30 oktober] . E.e.a. lijkt inderdaad een spagaat. Tevens een juiste conclusie: de journalist is te huur, de lezer (lees stemmend burger) niet. Uitgangspunt in het meeste recente raadsvoorstel is dat de raad een commerciële band aangaat met RTVMaastricht, waarbij de onafhankelijkheid van de verslaggever gewaarborgd wordt door het redactiestatuut. Met geen woord wordt gesproken over het feit dat m.b.t. transparantie opdrachtnemer RTVMaastricht bij elke uitzending expliciet zou moeten vermelden dat het gaat om een "advertentie"/ betaalde opdracht van haar opdrachtgever - de gemeenteraad.

Uit een interview Paul v/d Steen [NRC] geeft het presidium-lid Dhr Van der Gugten expliciet aan dat de verslaggever ook onderzoeksjournalistiek zal gaan bedrijven. Dat blijkt echter (feitelijk) niet bij het LEZEN van het raadsvoorstel en kan dus slechts met groot aanvullend inbeeldingsvermogen worden onderschreven.

Dit voorstel houdt in dat RTV Maastricht een verslaggever of verslaggevers aanstelt (0.6FTE) wiens taak het wordt om verslag te doen van de activiteiten van de gemeenteraad van Maastricht en burgers meer te informeren over dossiers en lokale politiek.

Het is de ambitie van woordvoerders van de raad dat lokale politiek/gemeenteraad ook een vast thema wordt dat periodiek terugkeert in het lokale nieuws. Hier moeten journalisten op worden ingezet. De gemeenteraad kan, gezien het maatschappelijke belang van het juist informeren van burgers over de lokale democratie, budget beschikbaar stellen ten behoeve van deze verslaggever(s).

Naast de reguliere rapportages (raadsrondes, interviews) zal de verslaggever zich verdiepen in politieke kwesties en dossiers en dit op een manier presenteren die informatief is voor inwoners van Maastricht. Denk daarbij aan videoserieën in aanloop naar een belangrijk besluit of gebeurtenis (zoals destijds een serie informatieve videoclips over Tihange), een terugblik op belangrijke politieke ontwikkelingen en besluiten of een achtergrondverhaal bij een belangrijk dossier. [Raadsvoorstel]

LEZEN is een werkwoord verbonden aan de lezer. Wij, lezers met verschillende achtergronden/ functies/hoedanigheden (raadsleden/journalisten/burgers), hebben allemaal belang bij het functioneren van onze democratie en rechtstaat. BeHARTiging van dit algemeen belang is vaak nog wel gebaseerd op vrijwilligerswerk...

Gezien het bovenstaande is het wellicht verstandig om nu nog niet tot stemming over het onderhavige voorstel over te gaan en eerst, bijvoorbeeld in samenwerking met BZK of VNG, aanvullend onderzoek te doen m.b.t. de achtergronden van genoemde richtlijn.

Sowieso kan de burger bij in dienstreden van de verslaggever per 1 jan 2018 de indruk krijgen dat de partijen net voor verkiezing's tijd indirect spreek-tijd inkopen. Tijdens de raadsronde maakte fractie-voorzitter LPM mevr. Nuyts al de relatie met de verkiezingen en verwachtingen van de kiezers. Een experiment kan dan, na zorgvuldige overweging bij aanvang van de nieuwe raad worden opgestart. Tijd genoeg om een nul-meting te doen als basis voor evaluatie-criteria.

Tot slot lijkt er, na enige navraag, bij de burgerij bereidheid om de taak van verslaggever middels een nieuw op te richten stichting (met redactie-statuu) in te vullen als het gaat om de productie en daarbij gebruik te maken van bijv. crowd-funding zodat het oorspronkelijke budget niet hoeft te worden overschreden. Producties, zoal bijv. het in het verleden populaire "Aldus Besloten" (van John Ramaekers) kunnen vervolgens door RTMaastricht worden uitgezonden. Ook kan een mogelijke rol van buurtnetwerken, letterlijk sociale media. Gewaardeerde buurtnetwerken die tezamen jaarlijks niet meer dan 2x het geplande budget voor de verslaggever ontvangen als basis-subsidie.

Hopende met deze notitie een positieve bijdrage aan de hernieuwing van de lokale democratie te hebben geleverd.

Met vriendelijke groet,

Alfons de Laat

bijlage: kopie mail mevr. Maria Essers 11 oktober jl.